

Laitila

LAITILAN KAUPUNGIN HYVINVOINTIKERTOMUS 2023

Sisällys

1 JOHDANTO.....	3
2 VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2023	4
2.1 Osallisuus ja yhteisöllisyys	4
2.2 Turvallisuus ja viihtyisyys	6
2.3 Elintapaohjaus	7
2.4 Ehkäisevä päihdetyö ja mielen hyvinvointi.....	8
2.5 Harrastaminen, vapaa-aika ja kulttuuri	9
2.6 HYTE-kerroin.....	11
3 INDIKAATTORIEN JA MUUN TIEDON OSOITTAMA HYVINVOINTI.....	12
3.1 TALOUS JA ELINVOIMA.....	12
.....	12
3.2 Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet.....	14
3.3 Nuoret ja nuoret aikuiset	15
3.4 Työikäiset.....	15
3.5 Ikäihmiset	16
3.6 Kaikki ikäryhmät.....	17
3.7 Hyte-kerroin.....	18
4 HYVINVOINTIKERTOMUKSEN LAATIJAT	20
5 HYVINVOINTIKERTOMUKSEN HYVÄKSYMINEN TOIMIELIMISSÄ	21

1 JOHDANTO

Laki sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisestä (612/2021) velvoittaa kuntaa huolehtimaan terveyden ja hyvinvoinnin edellytysten huomioimisesta kaikkien hallinnonalojen toiminnassa, strategisessa suunnittelussa sekä seuraamaan väestön terveyttä, hyvinvointia ja toteutettuja toimenpiteitä. Valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, minkä lisäksi valtuustolle raportoidaan vuosittain hyvinvointiraportti.

Laitilan kaupungissa on voimassa laaja hyvinvointikertomus 2023-2025. Hyvinvointisuunnitelma pohjautuu Laitilan kaupungin strategiaan, jossa strategisina päämäärinä ovat kestävä ja tasapainoinen talous, vastuu ympäristöstä, tavallista paremmat perustalvelut, ketterä mukautuminen muutoksiin sekä hyvinvoiva henkilöstö. Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen tavoitteet on jaettu viiteen painopisteeseen teemoittain; Osallisuus ja yhteisöllisyys, Turvallisuus, Elintapaohjaus ja ravitsemus, Päihdetyö ja mielen hyvinvointi, Liikunta ja kulttuurihyvinvointi. Lopuksi tarkastellaan kokonaisuutta vielä HYTE-kertoimen näkökulmasta.

Hyvinvointikertomus on hyväksytty

Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen jaostossa 6.3.2023

Kaupunginhallituksessa 22.5.2023

Kaupunginvaltuustossa 5.6.2023

Hyvinvointikertomus on ollut lausuttavana vanhusneuvostossa, vammaisneuvostossa, sivistysvaliokunnassa sekä teknisessä valiokunnassa.

Hyvinvointisuunnitelma 2023-2025 on hyväksytty

Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen jaostossa 09.10.2023

Kaupunginhallituksessa 20.11.2023

Kaupunginvaltuustossa 11.12.2023

Hyvinvointisuunnitelma on ollut lausuttavana vanhusneuvostossa, vammaisneuvostossa, sivistysvaliokunnassa sekä teknisessä valiokunnassa.

2 VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2023

2.1 Osallisuus ja yhteisöllisyys

Hyvinvointisuunnitelma, joka korostaa osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, keskittyy luomaan terveyttä ja hyvinvointia edistäviä ympäristöjä, joissa yksilöt voivat tuntea kuuluvansa mukaan yhteisöön ja kokevat voivansa aktiivisesti osallistua yhteisönsä toimintaan.

Osallisuus ja yhteisöllisyys ovat tärkeitä tekijöitä hyvinvoinnin kannalta, sillä ne tarjoavat ihmisille mahdollisuuden tuntea itsensä arvokkaaksi, ymmärretyksi ja osaksi jotakin suurempaa kokonaisuutta. Ne voivat myös edistää terveitä sosiaalisia suhteita, tukea henkistä hyvinvointia ja tarjota tukea vaikeina aikoina.

Yhteys strategiaan: Tavallista paremmat peruspalvelut ja ketterä mukautuminen muutoksiin

- Voimavarojen yhdistäminen osallistamalla (ml. yhdistykset, kuntalaiset, kaupungin toimialat, yritykset, Varha)

TAVOITE	TOIMENPITEET	ARVIOINTI JA SEURANTA	VASTUUTAHO	ARVIOINTI
Saada otettua ennakkovaikutusten arviointi (EVA) dokumentti aktiiviseen käyttöön päätöksen teon tueksi.	Tehdään EVA-dokumentti tutuksi, avataan tunnukset niitä tarvitseville ja ohjataan työkalun pariin. Laaditaan ohjeistus ja suunnitelma EVA:uksen käytölle.	EVA-dokumenttien määrä.	Toimialat yhteistyössä kukin omalla vastuualueellaan.	Hallintotoimi: Johtoryhmälle kerätty esitys ja aineisto EVA-menettelystä ja mahdollisista toteuttamiskohteista. Ei tehtyjä eva-dokumentteja toimialoilla.
Kaupungissa tarjotaan yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut ja kohtelu kaikille kuntalaisille ja työntekijöille. Saavutettavuuden ja esteettömyyden huomioiminen.	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laadinta. Kotouttamissuunnitelman tavoitteiden toteuttaminen. Monikulttuurisuusneuvosto Niin uudisrakentamisessa kuin peruskorjauksissa, puistoalueilla, liikenneväylillä, tiedotuksessa huomioidaan saavutettavuus ja esteettömyys Kaupungin kotisivujen uudistaminen	Suunnitelmien mukaiset arviointikohteet. Esteettömyysselvitysten prosentuaalinen määrä. Vaikuttamistoimielimien näkemykset	Toimialat yhteistyössä kukin omalla vastuualueellaan.	Varhaiskasvatus: Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat laadittu. Ovat osana varhaiskasvatuksen toiminta- ja vuosisuunnitelmaa. Musiikkiopisto: Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma hyväksytty musiikkiopiston johtokunnassa 30.11.2021. Kulttuuritoimi: Kauppilan näyttelyuudistus lisäsi kohteen saavutettavuutta. Vakka-opisto: Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma laadittu syksyllä 2022. Vakka-opisto: Toteuttaa omalta osaltaan kotouttamiseen liittyvää koulutusta. Perusopetus: Tehdyssä perusopetuksen kokonaiselvityksessä selvitettiin perusopetuspalveluiden nykytila ja tuotettiin tarvittavaa informaatiota päätöksenteon tueksi. Tavoitteena ja veloitteena tuottaa yhdenvertaista sekä tasa-arvoista perusopetusta kaikille kaupungin oppilaille ja työntekijöille. Ryhmäkojoa pyritty tasaamaan yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

				<p>Hallintotoimi: Koko henkilöstöä koskeva tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma laadittu.</p> <p>Hallintotoimi: Kaupungin kotisivut uudistettu ja otettu käyttöön.</p> <p>Tekninen toimi: Uudisrakennus- ja korjaushankkeissa toteutetaan suunnitelmaratkaisut huomioiden esteettömyys maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti.</p>
<p>Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien monipuolistaminen</p>	<p>Kuntalaisten osallistamisen näkyväksi tekeminen: Osallistavaa budjetointia, kuntalaistiketti, kuntalaisillat ja muut yhteistyöfoorumit Osallisuuden ja yhteisöllisyyden käsitteiden avaaminen</p>	<p>Kyselyiden toteuttaminen, toteutuneiden kyselyiden määrä</p> <p>Tikettien määrä</p> <p>Toteutuneiden tapaamisten määrä</p>	<p>Toimialat yhteistyössä kukin omalla vastualueellaan.</p>	<p>Varhaiskasvatus: Asiakastyytyväisyyskysely tehty v. 2023.</p> <p>Musiikkiopisto: Musiikkiopistoinfoja järjestetty oppilaille ja huoltajille kerran vuodessa.</p> <p>Kulttuuritoimi: Kulttuurifoorumi, seututaiteilija.</p> <p>Vakka-opisto: Toteutettu kurssien osalta palautekyselyitä, joihin v. 2023 aikana vastannut hieman alle 500 kurssille osallistunutta.</p> <p>Liikuntatoimi: Liikuntapaikkapalaveri (1 kpl) pidetty.</p> <p>Perusopetus: Kuntalaisia osallistettu sekä toiminnan suunnitteluun ja arviointiin että päätöksentekoprosessiin. Perusopetuksen kokonaiselvityksessä kuultiin niin oppilaita, kuntalaisia, kokemusasiantuntijoita kuin henkilöstöäkin.</p> <p>Nuorisotoimi: Nuorisopäällikkö: Yhdistysilta (1 kpl) pidetty.</p> <p>Sivistystoimi: Kuntalaisilta 11/2023 perusopetuksen kokonaiselvityksestä.</p> <p>Sivistystoimi: Yksi kuntalaistiketti.</p> <p>Hallintotoimi: Toteutettu yksi kuntalaiskysely (turvallisuus).</p> <p>Hallintotoimi: Osallisuusohjelma laadittu.</p> <p>Hallintotoimi: Osallistavan budjetoinnin kysely toteutettu v. 2023.</p>

2.2 Turvallisuus ja viihtyisyys

Hyvinvointisuunnitelma, joka keskittyy turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, pyrkii luomaan fyysisesti ja psyykkisesti turvallisia sekä viihtyisiä ympäristöjä, jotka edistävät ihmisten hyvinvointia. Tällainen suunnitelma voi kattaa erilaisia alueita, kuten asumisen, liikkumisen, työympäristön, julkisten tilojen ja vapaa-ajan alueiden parantamisen.

Yhteys strategiaan: Vastuu ympäristöstä ja Ketterä mukautuminen muutoksiin

TAVOITE	TOIMENPITEET	ARVIOINTI JA SEURANTA	VASTUUTAHOT	ARVIOINTI
Turvallisuuden edistäminen keskusta-alueella yhteistyössä viranomaisten kanssa.	Ajonopeuksien seuranta keskusta-alueella. Valistustyön lisääminen kattavasti, esimerkiksi liikenneturvallisuusillat.	Havainnointien dokumentointi. Liikenneturvallisuusiltojen toteutuminen	Tekninen toimi. Toimialat yhteistyössä kukin omalla vastuualueellaan.	Hallintotoimi: Turvallisuutta koskevan turvallisuuskyselyn palautteet viety eteenpäin toimialoille. Mukana liikenneturvallisuustyöryhmässä. Perusopetus: Liikennevalistus kuuluu kouluissa jokavuotiseen opetus- ja kasvatustyöhön. Liikennevalistusta toteutetaan läpi vuoden ja yhteistyötä tehdään kaupungin liikenneturvallisuustyöryhmän kanssa. Perusopetuksessa syyskuussa osallistutaan monella tavalla liikenneturvallisuusviikkoon.
Ympäristön viihtyisyyden parantaminen	Erilaiset kokeilut: Hidaskatukokeilu, kesäkatu, tyhjien tilojen valaistukset, näyttelyt Viheralueiden elävöittäminen	Indikaattorit ympäristön viihtyisyydestä Saatu palaute Toteutuneiden kokeilujen määrä	Tekninen toimi ja elinvoima	Kulttuuritoimi: Yhteisötaideprojekti Hiekkalaatikot ja yhteisöllinen joulukalenteri elävöittivät Laitilan keskustaa. Perusopetus: Skeittiparkin suunnittelun työstäminen ja projektin edistäminen. Tekninen toimi: Kokeilussa ollut nopeudennäyttötauluja. Tekninen toimi: Kesäkatu- kokeilu toteutettu supistettuna.
Pyritään ennaltaehkäisemään kaatumisia	Suunnitellaan ennaltaehkäiseviä toimintoja. Esim. soraämpäreiden tai liukuesteiden jakaminen Tuetaan mahdollisuutta ylläpitää lihaskuntoa	Indikaattoritieto. Toteutuneet toimenpiteet.	Toimialat yhteistyössä kukin omalla vastuualueellaan.	Liikuntatoimi: Jumppakuminauhat ja -ohjeet (+65v.), maksuton tuolijumppa: keskimäärin 51 osallistujaa. Perusopetus: Huolehditaan yhteistyössä henkilöstön kanssa siitä, että ilmoitukset esim. lisähiekoituksen tarpeesta tehdään heti. Yhteistyö teknisen toimen kanssa. Tekninen toimi: Työntekijöille hankittu tarvittaessa kenkiin asennettavia liukuesteitä ulkotyötä varten. Kiinteistönhuolto huolehtii omalta osaltaan piha-alueiden liukkauden torjunnasta.

2.3 Elintapaohjaus

Hyvinvointisuunnitelma, joka sisältää elintapaohjauksen, keskittyy terveellisten elämäntapojen (mm. liikunta, ravitseminen ja uniterveys) edistämiseen ja yksilön tukemiseen terveellisempien valintojen tekemisessä. Elintapaohjauksella pyritään parantamaan niin fyysistä kuin henkistä terveyttä, ehkäisemään sairauksia ja lisäämään hyvinvointia.

Yhteys strategiaan: Tavallista paremmat peruspalvelut

TAVOITE	TOIMENPITEET	ARVIOINTI JA SEURANTA	VASTUUTAHOT	ARVIOINTI
<p>Terveellisten elintapojen lisääminen kaikille kuntalaisille</p> <p>Arkiliikunnan lisääminen</p>	<p>Tiedotetaan uusista ja jo toiminnassa olevista toteutuksista. Lisätään mahdollisuuksia hyvien elintapojen noudattamiseen Vapaa-ajan palvelut, kulttuuripalvelut, Etsivän nuorisotyön toimenpiteet Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen jaoston avustukset, sivistystoimen avustukset Arkeen Voimaa-toiminnan toteutuminen vuosittain. Voimaa Vanhuuteen-hankkeen toteutuminen. Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista Kuntalaisten ja yhdistysten aktivoiminen toiminnan kehittämiseen ja edistämiseen</p>	<p>Toteutuneiden kurssien määrä, osallistujamäärät.</p> <p>Kouluterveyskyselyt, MOVE-mittaukset</p> <p>Haettujen ja myönnettyjen avustusten määrä ja kohdentuminen</p>	<p>Toimialat yhteistyössä kukin omalla vastuualueellaan.</p>	<p>Musiikkiopisto: Laitilassa opiskelijoita 138.</p> <p>Perusopetus: Terveellisiä elintapoja ja arkiliikunnan edistämistä pidetään kouluissa esillä viikoittain. Välikäritöiminnan avulla ohjataan oppilaita aktiiviseen rooliin toistensa liikuttajina. Välituntitoiminnan kehittämisen osalta tehdään aktiivisesti yhteistyötä myös nuorisotoimen kanssa. Seuranta tehdään kouluterveyskyselyjen ja MOVE-mittausten avulla.</p> <p>Nuorisotoimi: Kuntosalikerho 7.-9.lk (12 krt, 12 hlöä), kuntosalikerho 16-28v. (5 krt, 7 hlöä), sählykerho (10 krt, 8 hlöä), lentopallokerho (22 krt, 15 hlöä).</p> <p>Nuorisotoimi: Etsivä nuorisotyö yhteistyössä Laitilan Nuorisoverstaan kanssa.</p> <p>Nuoristotoimi: Nuorisoverstaan asiakkaille liikuntahetki (6 krt).</p> <p>Nuorisotoimi: Terveellisen kotiruoan tekeminen etsivän nuorisotyön asiakkaiden kanssa Olkkiksen toiminnassa (3 krt).</p> <p>Liikuntatoimi: Maksuton kaikille avoin omatoimikävely FinnLamex-hallissa (kevällä kerran viikossa, jatketaan syksyllä ”liukas kausi”).</p> <p>Vakka-opisto: Toteuttanut v. 2023 yhteensä 21 terveydenalan kurssia, joiden tuntimäärä ollut 187 ja osallistujia ollut yhteensä 232.</p> <p>Vakka-opisto: Liikunnan kursseja toteutunut yhteensä 214, tuntimäärän ollessa 3 521 ja osallistujia yhteensä 3 744.</p> <p>Sivistystoimi: Sivistystoimi myöntänyt avustuksia yhteisöille v. 2023 yhteensä 97 682 euroa.</p> <p>Hallintotoimi: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto/kaupunginhallitus myöntänyt v. 2023 avustuksia kolmelle yhdistykselle, yhteensä 48 760 euroa.</p> <p>Tekninen toimi: Toteutetaan/suunnitellaan yhteistyössä muiden toimialojen kanssa mm. liikuntapaikkoja, kuten Varpeen lähiliikuntapaikka, skeittipuisto.</p>

2.4 Ehkäisevä päihdetyö ja mielen hyvinvointi

Hyvinvointisuunnitelma, joka sisältää ehkäisevän päihdetyön ja mielen hyvinvoinnin, keskittyy päihteiden käytön haittojen ehkäisyyn ja mielenterveyden edistämiseen. Tällainen suunnitelma pyrkii tarjoamaan tietoa, tukipalveluita ja ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, jotka auttavat yksilöitä välttämään päihteiden haittoja sekä tukemaan mielenterveyttä ja hyvinvointia.

Yhteys strategiaan: Ketterä mukautuminen muutoksiin, Paremmat peruspalvelut ja Kestävä ja tasapainoinen talous

TAVOITE	TOIMENPITEET	ARVIOINTI JA SEURANTA	VASTUUTAHOT	ARVIOINTI
Vaikuttavien palveluiden tuottaminen kuntalaisten saataville	<p>Pyritään saamaan kuntalaiset mukaan toimintaan ja tapahtumiin, mahdollistetaan mielekäs arki. Helpotetaan palveluiden pariin löytämistä. Aktiivinen yhteistyö järjestöjen ja eri toimijoiden kanssa. Tukeminen tilojen osalta ja avustuksin. Palveluoppaan säännöllinen päivittäminen. Aktiiviset kohtaamispaikat ja niissä järjestetty toiminta. Resurssien lisääminen hankkeiden kautta varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen hyvinvoinnin edistämiseksi ja kehittämiseksi.</p>	<p>Kirjaston, uimahallin, toiminnan, tapahtumien ja nuorisotilan kävijämäärät.</p> <p>Indikaattoritieto.</p> <p>Kouluterveyskyselyt ja kiusaamiskyselyt, Some-Turvan data</p>	Toimialat yhteistyössä kukin omalla vastuualueellaan.	<p>Varhaiskasvatus: Tasa-arvo-hankkeella palkattu 2 htv varhaiskasvatukseen.</p> <p>Varhaiskasvatus: Digihanke (1 htv).</p> <p>Musiikkiopisto: Oppilaskonsertteja Laitilassa yhteensä 8, joissa kävijöitä yhteensä 240 (huom! arvio, ei järjestelmällistä tilastointia).</p> <p>Kulttuuritoimi: Kustaa Hiekka-kulttuuriviikko saavutti arviolta 600 ihmistä.</p> <p>Liikuntatoimi: Vesijumpilla ja tuolijumpalla hyvät osallistujamäärät: tuolijumpissa keskimäärin 51 osallistujaa.</p> <p>Liikuntatoimi: Tapahtumia: päivätanssit, joihin saatiin lukion oppilaskunta mukaan järjestelyihin (kahvio).</p> <p>Sivistystoimi: Särkijärven rantatapahtuma (sivistystoimen yhteistyö).</p> <p>Perusopetus: Palveluiden vaikuttavuutta pyritti kasvattamaan palveluverkkoa tiivistämällä, ohjaamalla yksiköitä järjestelmälliseen palveluiden suunnitteluun ja tuottamiseen sekä hankkeiden avulla.</p> <p>Nuorisotoimi: Nuorisotilan avoimen toiminnan kävijämäärä 2 450 hlöä.</p> <p>Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimi ja yhdistysyhteistyö: Ulkoilmaelokuvatapahtuma, n. 700 osallistujaa.</p> <p>Kirjastotoimi: Pääkirjasto: 45 214 kävijää, kirjastoauto: 4 186 kävijää.</p> <p>Kirjastotoimi: Tapahtumat aikuisille: Novellikoukku (8 krt, osallistujia 44), Varttuneen</p>

TAVOITE	TOIMENPITEET	ARVIOINTI JA SEURANTA	VASTUUTAHO	ARVIOINTI
				Väen viikko (kävijöitä 68), muut tapahtumat (9 krt, kävijöitä 116), lukuhetket Palkkeessa (osallistujia 400) ja Hoivalinnassa (osallistujia 46), aikuisten lukupiknik (osallistujia 2); tapahtumat lapsille: Avoin satuhetki (18 krt, 334 kävijää), PopUp-kirjasto Nuokkarilla (7 krt, 67 kävijää), Lukukoira (7 krt, 18 kävijää), muut tapahtumat (6 krt, 288 kävijää). Kirjastotoimi: Päiväkoti-, koululais- ja opiskelijaryhmille 35 ohjattua kirjastovierailua (osallistujia 495). Kirjastotoimi: Digineuvonta (tuokioita 16 kpl).
Pitkäaikaistyöttömyyteen puuttuminen	Seurataan kaikkien Laitilalaisten pitkäaikaistyöttömien tilannetta säännöllisesti.	Indikaattoritieto.	Työllisyyspalvelut	Työllisyyspalvelut: Pitkäaikaistyöttömien määrä 1,7%:a työvoimasta.
Päihteidenkäytön ja uhkapelaamisen ennaltaehkäisy	Ehkäisevän päihdetyön viikolla valistus ja ohjaustoiminnan lisääminen	Kouluterveyskysely, tilaisuuksien määrä	Toimialat yhteistyössä kukin omalla vastuualueellaan.	Perusopetus: Kouluissa päihteidenkäyttöön puututtu matalalla kynnyksellä ja toimittu toimialan oman ohjeistuksen mukaisesti. Pääpaino kuitenkin ollut ennaltaehkäisevässä työssä, jota tehdään päihdekasvatustyön kautta. Nuorisotoimi: Mocketailta, kännilasirata-ilta, Säkitön syyskuu-kampanjan ilta.

2.5 Harrastaminen, vapaa-aika ja kulttuuri

Hyvinvointisuunnitelma, joka sisältää harrastamisen, vapaa-ajan ja kulttuurin, keskittyy tarjoamaan monipuolisia ja saavutettavia mahdollisuuksia harrastaa, viettää vapaa-aikaa ja osallistua kulttuuritoimintaan. Tällainen suunnitelma pyrkii tukemaan ihmisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä edistämään kulttuurista monimuotoisuutta ja luovuutta.

Yhteys strategiaan: Paremmat peruspalvelut, Ketterä mukautuminen muutoksiin

TAVOITE	TOIMENPITEET	ARVIOINTI JA SEURANTA	VASTUUTAHO	ARVIOINTI
Kuntalaisten tavoittaminen harrastustoiminnan pariin ja aktiivisen elämän tukeminen	Tuodaan Arkeen Voimaa kurssia ihmisten tietoisuuteen yhteistyössä Varhan kanssa. Hyödynnetään kaupungin tiedotuskanavia. Varmistetaan kansalaisopiston toiminnan edellytykset. Nuorisotoimen matalankynnyksen	Toteutuneet tapahtumat, kurssit ja kerhot sekä näiden osallistujamäärät. Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa Toteutuneet raportit. THL:n kyselyt. Kouluterveyskysely.	Toimialat yhteistyössä kukin omalla vastuualueellaan.	Musiikkiopisto: Monipuolinen opetustarjonta. Kulttuuritoimi: Järjestettiin yli 20 tapahtumaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Vakka-opisto: Toteutui v. 2023 yhteensä 16 811 opetustuntia, joista Laitilassa 6 981. Koko opiston kurssien määrä 833, joista Laitilassa 331. Kursseille osallistuneita yhteensä 12 113, joista Laitilassa 4 265. Perusopetus: Kouluissa oppilaita ohjattu aktiiviseen elämään mm.

TAVOITE	TOIMENPITEET	ARVIOINTI JA SEURANTA	VASTUUTAHO	ARVIOINTI
	<p>maksuttomat tapahtumat ja kerhot.</p> <p>Osallistamme aktiivisesti kolmatta sektoria tapahtumien ja toiminnan järjestämisessä.</p> <p>Liiku Laitilassa-rajattomasti liikuntakortin käyttömahdollisuus Kulttuuripalveluiden yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa järjestämät tapahtumat.</p> <p>Tasapuolisten osallistumismahdollisuuksien selvittäminen</p>			<p>oppilaskuntatyöhön, välkkäritoimintaan, tukioppilastoimintaan ja kerhoihin kannustamalla. Kouluissa liikutettu lapsia monin eri tavoin ja tutustutettu erilaisiin harrastusmahdollisuuksiin niin opetushenkilöstön kuin sidosryhmienkin toimesta.</p> <p>Liikuntatoimi: Liiku Laitilassa rajattomasti-liikuntakortin käyttömahdollisuutta hyödyntäneet lähinnä eläkekortin omaavat.</p> <p>Nuorisotoimi: Matalankynnyksen maksuttomat tapahtumat (55 kpl) ja kerhot (4 kpl).</p> <p>Tekninen toimi: Järjestetään kansalaisopistolle tilapäistiloja korjaustoimien tms. ajaksi.</p> <p>Tekninen toimi: Pyritään tiedottamaan korjaustoimista ajoissa, jotta kiinteistöjen käytön voi suunnitella hyvissä ajoin.</p> <p>Tekninen toimi: Ajoitetaan korjaustoimet kiinteistöissä ns. sulkuajaksi (esim. uimahalli).</p>

2.6 HYTE-kerroin

Hyvinvointisuunnitelmassa hyte-kerroin viittaa hyvinvointi- ja terveyserojen vähentämiseen. Hyte-kerroin mittaa erilaisten väestöryhmien terveyserojen suuruutta ja pyrkii tasoittamaan näitä eroja.

Hyvinvointisuunnitelma, joka sisältää hyte-kertoimen, keskittyy terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen eri väestöryhmien keskuudessa, erityisesti niiden keskuudessa, joilla on suurempi riski terveyserojen syntymiseen. Suunnitelma pyrkii vähentämään sosioekonomisia, maantieteellisiä, kulttuurisia ja muiden tekijöiden aiheuttamia terveyseroja.

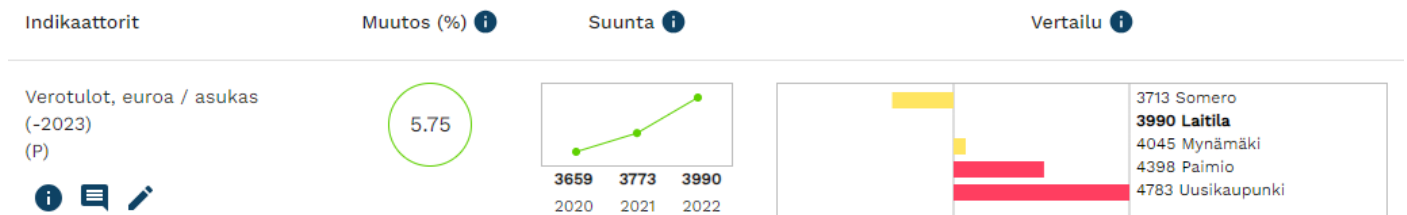
TAVOITE	TOIMENPITEET	ARVIOINTI JA SEURANTA	VASTUUTAHOT	ARVIOINTI
Saattaa tehty työ näkyväksi myös tilasto- sekä indikaattorinäkymään.	Kyselyiden täyttäminen yhteistyössä eri toimialojen kesken. Tarkastellaan vuosittain toteutuvan raportoinnin yhteydessä HYTE-kertoimen indikaattorit; niiden tulokset sekä kehityssuunta.	TEA-viisari, Indikaattorien antamat tulokset.	Kukin viranhaltija osaltaan.	Musiikkiopisto: Ei arviointia syyskaudella 2023. Kulttuuritoimi: Tea-viisaritulokset ovat nähtävillä kaupungin internet-sivuilla. HYTE-kerroin: V. 2022: 39 ja 11,0 e/as.; v. 2023: 54 ja 15,5 e/as.

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2021	2022	2023
HYTE-kerroin euroa / asukas info ind. 5341	Laitila	yhteensä	13,1	11,0	15,5
HYTE-kerroin, 0 - 100 info ind. 5340			46	39	54
HYTE-kerroin, 1 000 euroa info ind. 5355			111,1	92,8	128,5

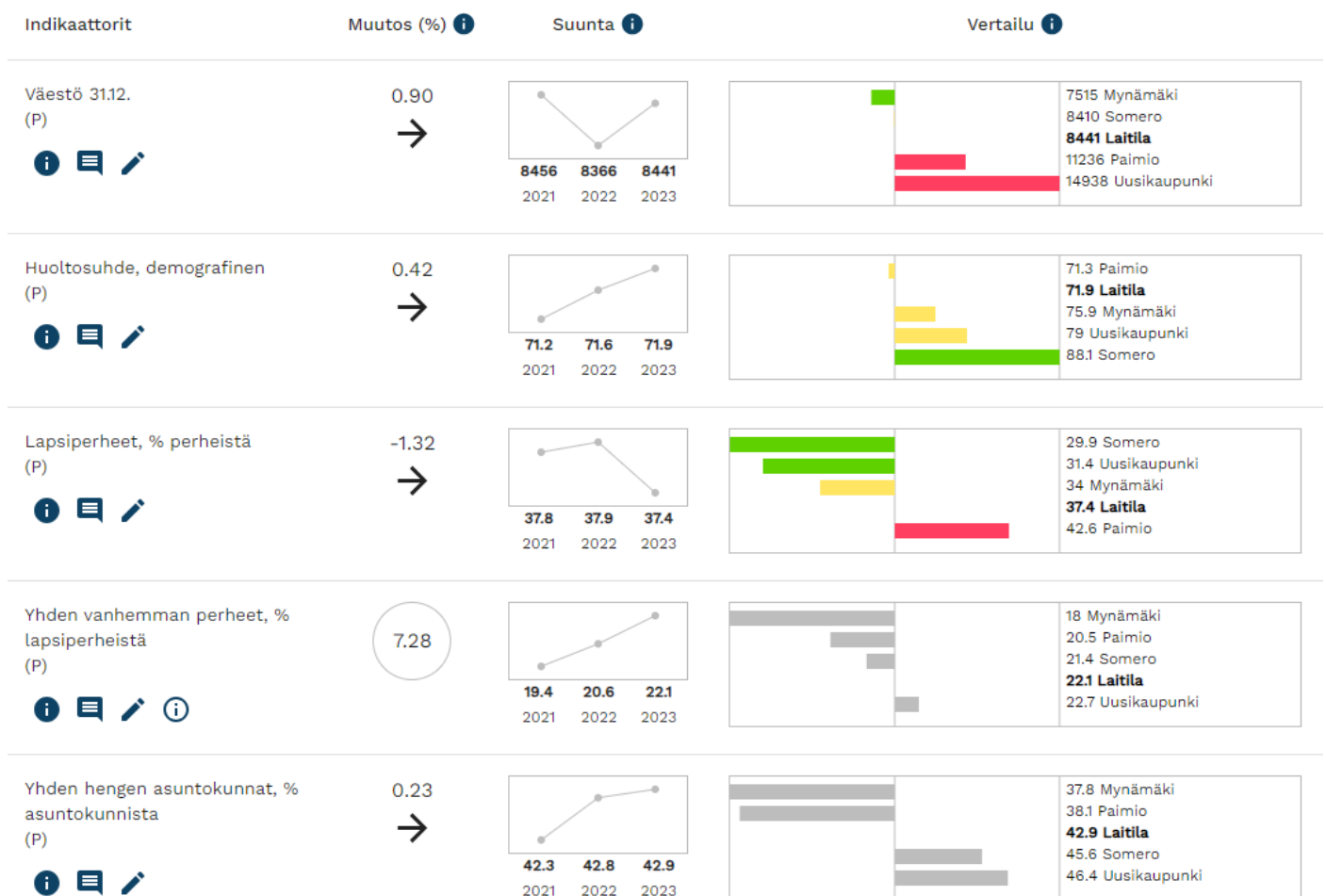
3 INDIKAATTORIEN JA MUUN TIEDON OSOITTAMA HYVINVOINTI

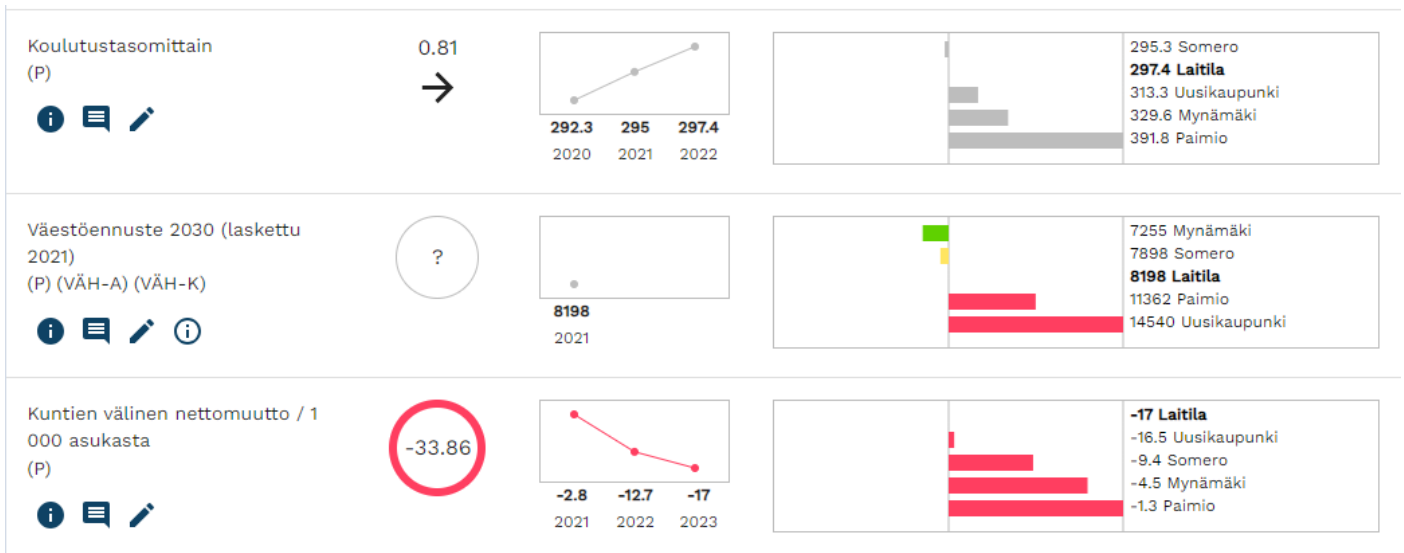
3.1 TALOUS JA ELINVOIMA

Talous - Tulot

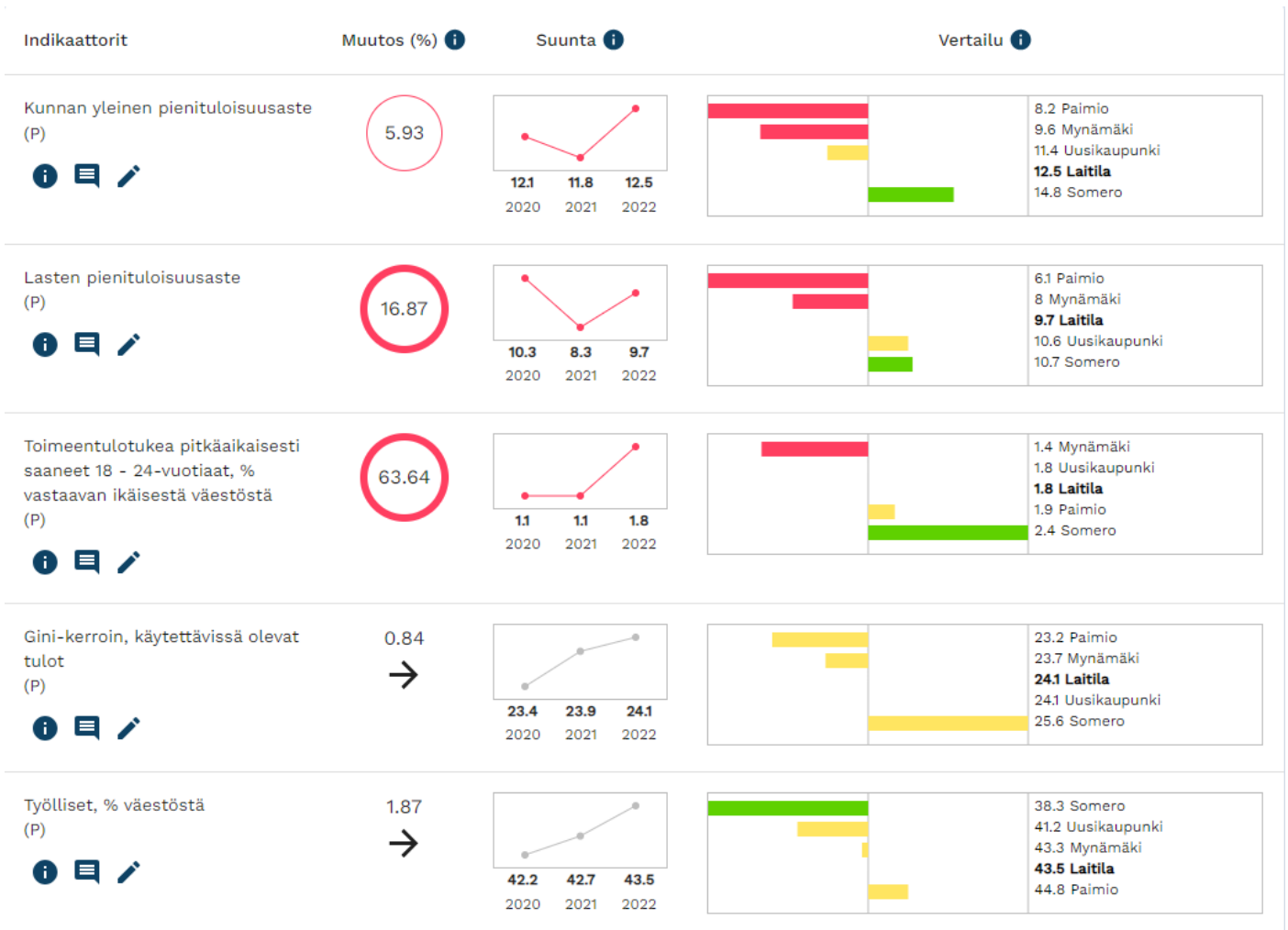

Elinvoima - Väestö

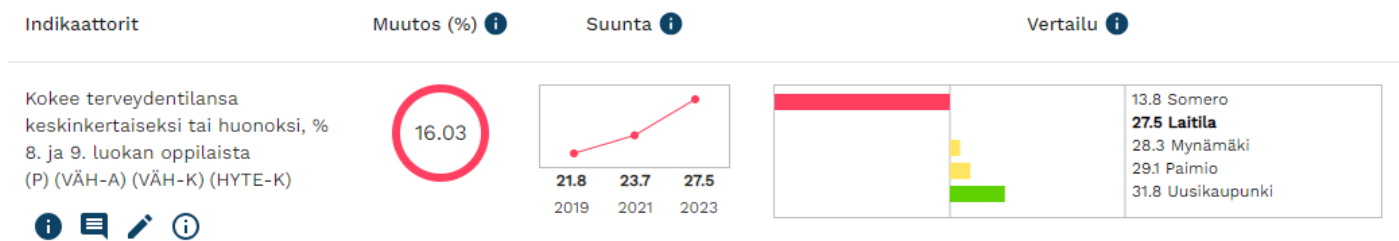

Elinvoima

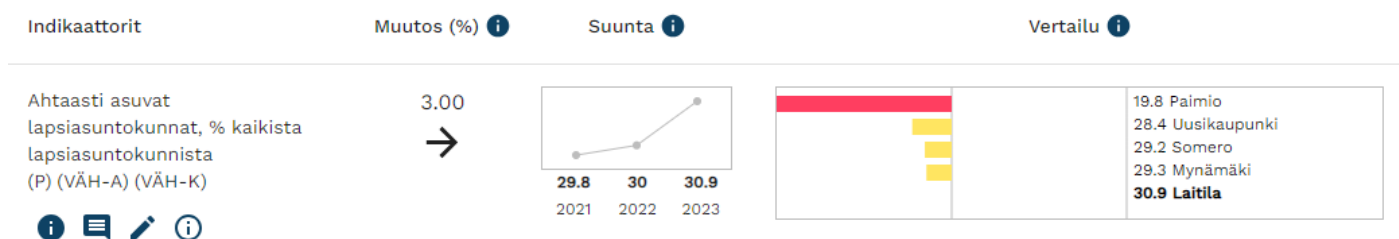

3.2 Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

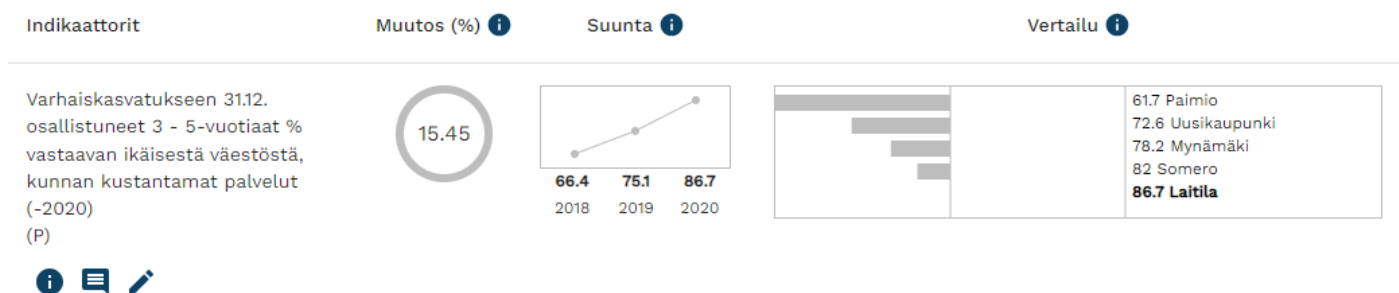
Hyvinvointi – Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

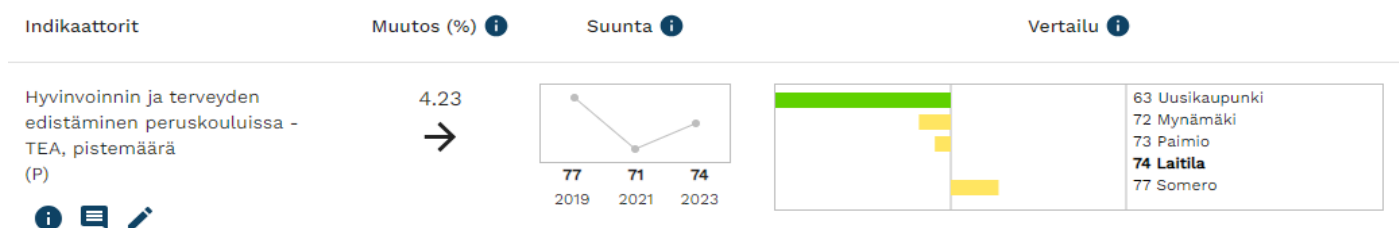
Hyvinvointi – Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

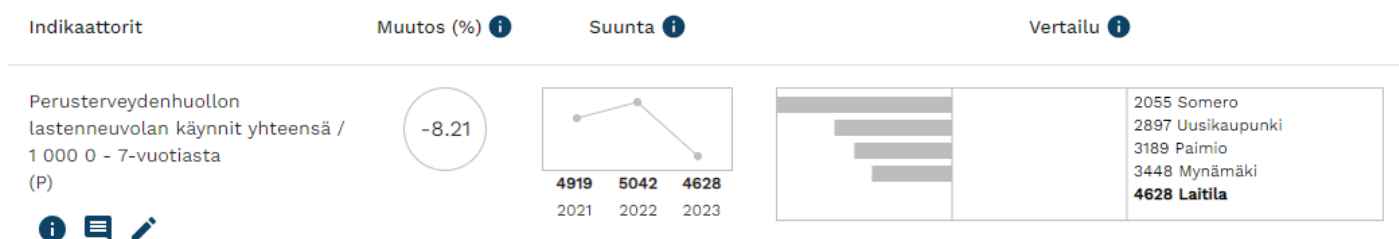
Palvelut – Varhaiskasvatus

Palvelut – Koulu

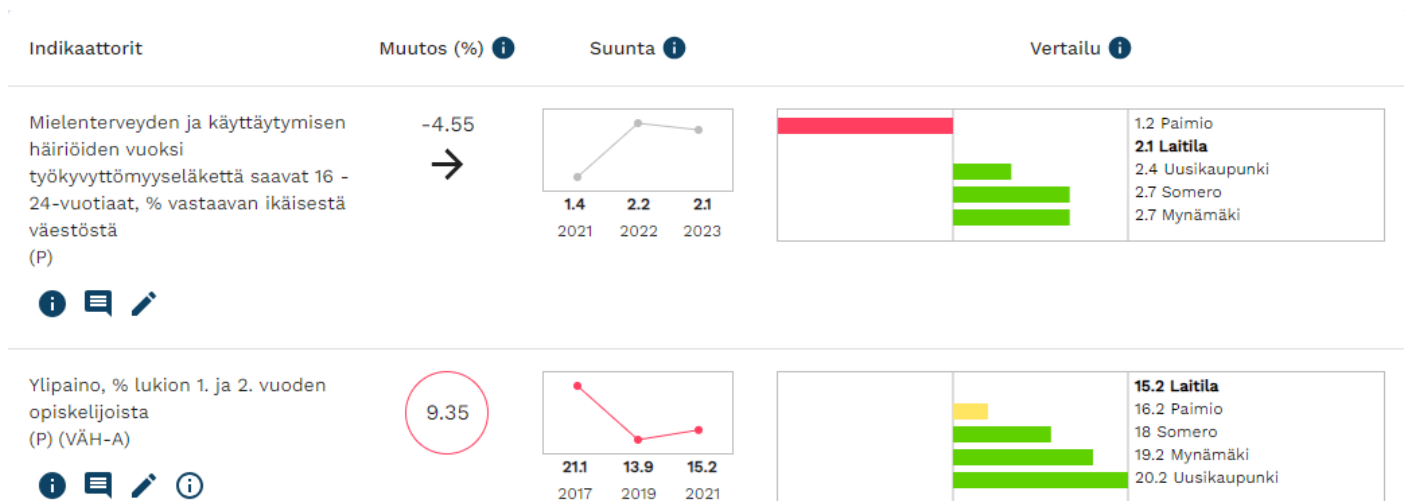

Palvelut – Sosiaali- ja terveydenhuolto

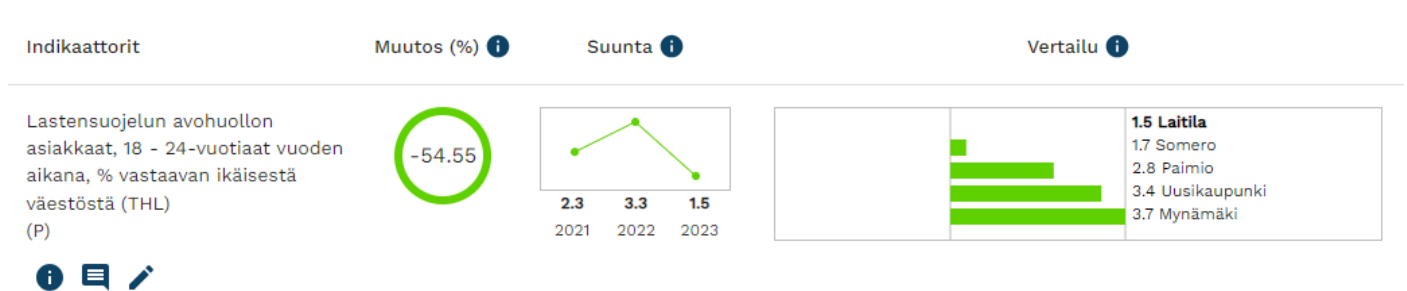

3.3 Nuoret ja nuoret aikuiset

Hyvinvointi – Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

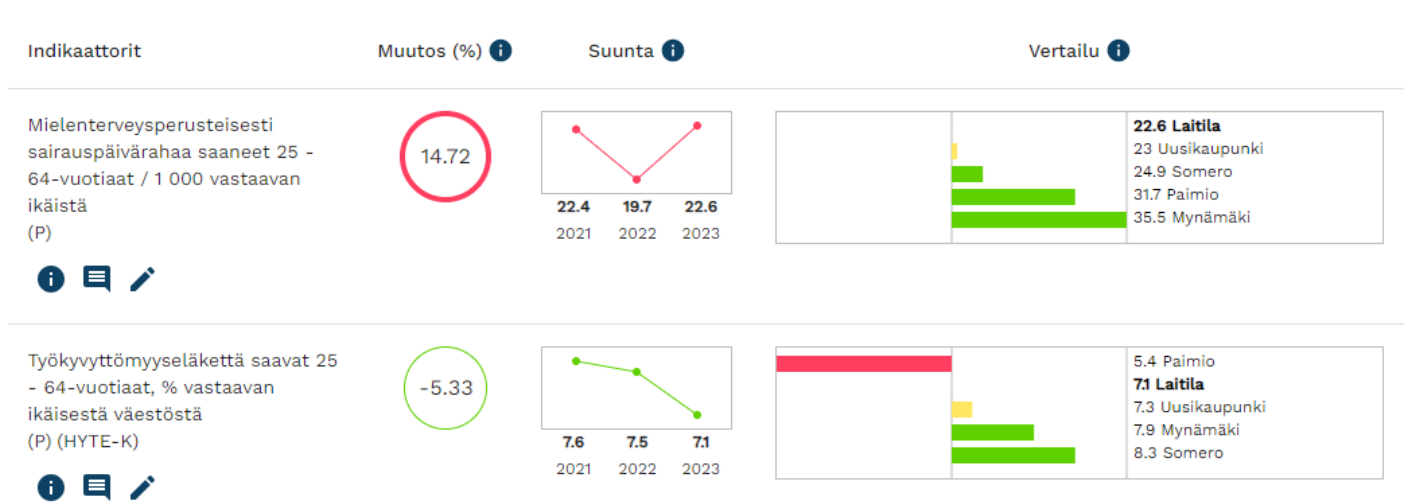

Palvelut – Sosiaali- ja terveydenhuolto

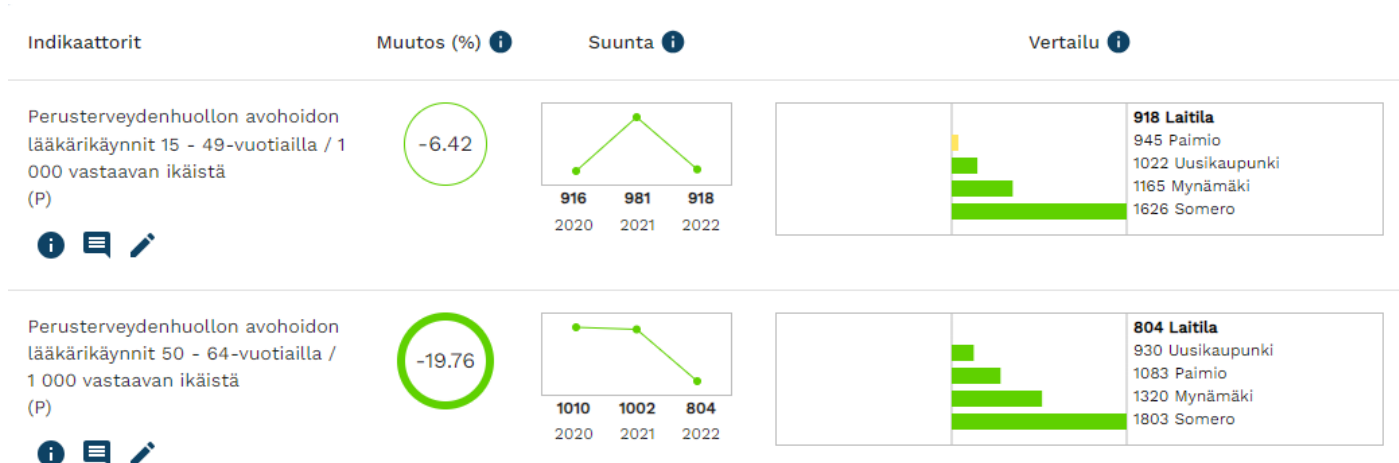

3.4 Työikäiset

Hyvinvointi – Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

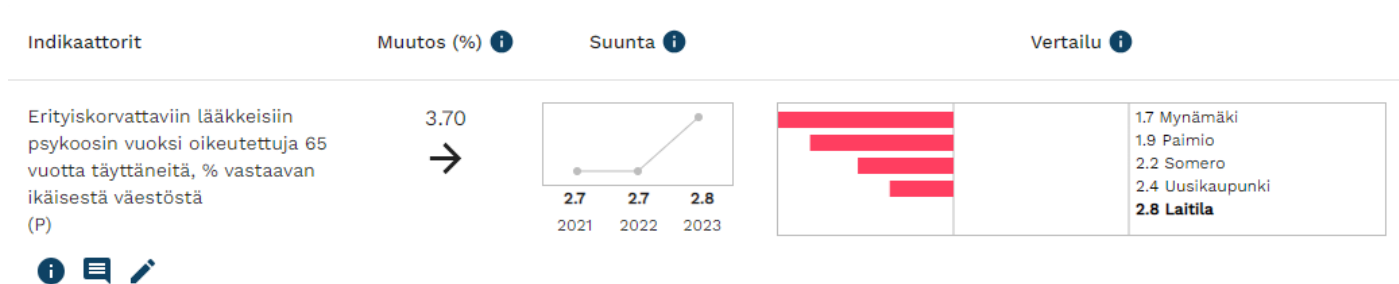

Palvelut – Sosiaali ja terveydenhuolto

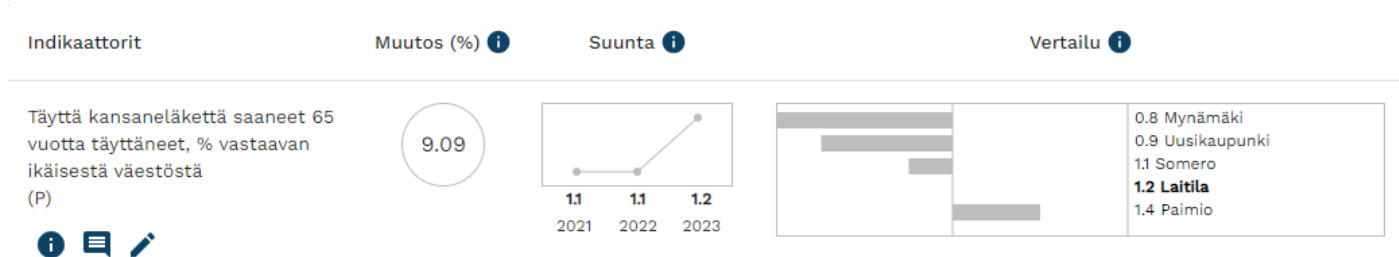

3.5 Ikäihmiset

Hyvinvointi – Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

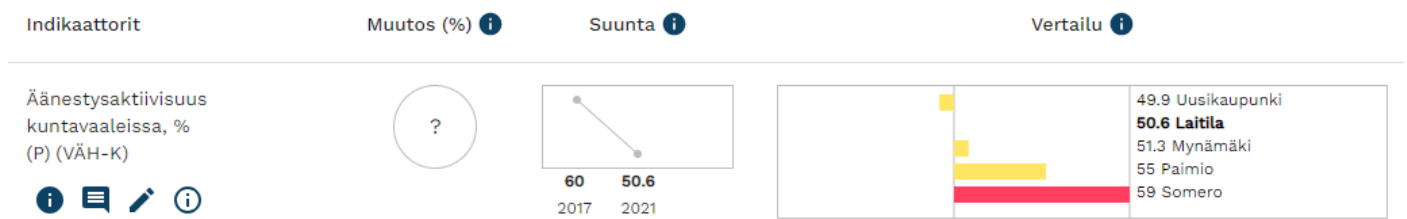
Hyvinvointi – Opiskelu, työ ja toimeentulo

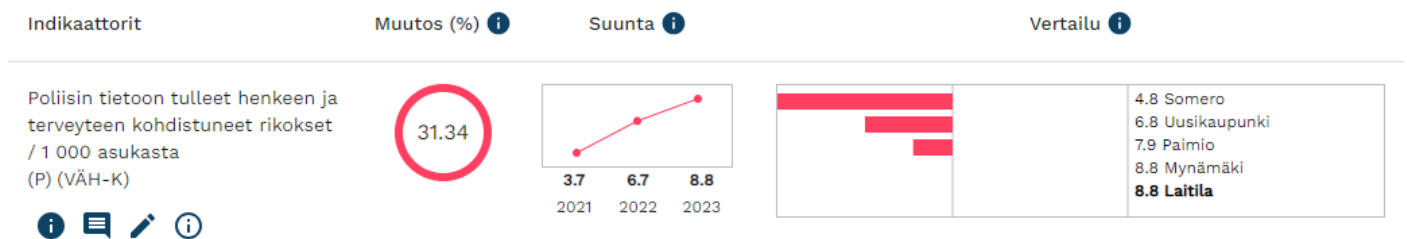

3.6 Kaikki ikäryhmät

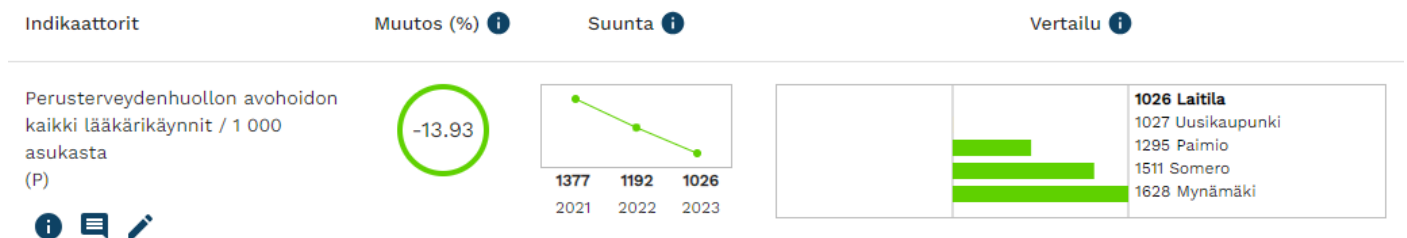
Hyvinvointi – Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Hyvinvointi – Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

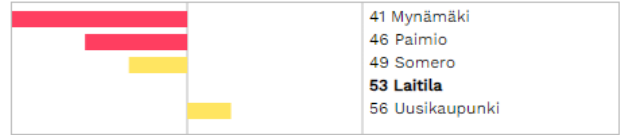
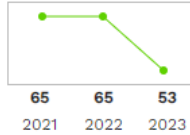
Palvelut – Sosiaali- ja terveydenhuolto

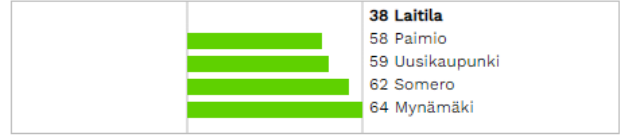
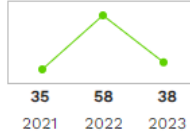
3.7 Hyte-kerroin

Indikaattorit	Muutos (%)	Suunta	Vertailu
HYTE-kerroin euroa / asukas (T) (HYTE-K) 	40.91	 13.1 11 15.5 2021 2022 2023	 15.5 Laitila 16.8 Somero 18.9 Uusikaupunki 19.4 Paimio 19.7 Mynämäki
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin) (T) (HYTE-K) 	103.85	 48 26 53 2021 2022 2023	 53 Laitila 65 Somero 75 Mynämäki 79 Uusikaupunki 86 Paimio
HYTE-kerroin, 0 - 100 (T) (HYTE-K) 	38.46	 46 39 54 2021 2022 2023	 54 Laitila 59 Somero 66 Uusikaupunki 68 Paimio 69 Mynämäki
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin) (T) (HYTE-K) 	9.80	 45 51 56 2021 2022 2023	 51 Paimio 54 Somero 54 Uusikaupunki 56 Laitila 63 Mynämäki
HYTE-kerroin, 1 000 euroa (T) (HYTE-K) 	38.47	 111.1 92.8 128.5 2021 2022 2023	 128.5 Laitila 140.7 Somero 147.3 Mynämäki 214.8 Paimio 282.6 Uusikaupunki
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori (T) (HYTE-K) 	-23.64	 44 55 42 2021 2022 2023	 33 Somero 37 Paimio 38 Uusikaupunki 42 Laitila 43 Mynämäki
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori (T) (HYTE-K) 	138.10	 38 42 100 2021 2022 2023	 61 Uusikaupunki 62 Somero 67 Paimio 100 Mynämäki 100 Laitila
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori (T) (HYTE-K) 	4.00 →	 49 50 52 2021 2022 2023	 52 Laitila 53 Somero 57 Paimio 61 Mynämäki 64 Uusikaupunki
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori (T) (HYTE-K) 	33.33	 39 39 52 2021 2022 2023	 41 Paimio 43 Uusikaupunki 52 Laitila 64 Somero 71 Mynämäki

Ylipaino, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori (T) (HYTE-K)

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori (T) (HYTE-K)

Tulosindikaattorit

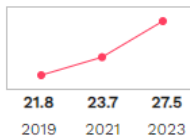
Indikaattorit

Muutos (%)

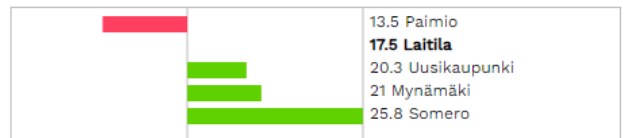
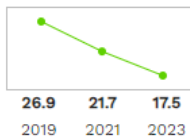
Suunta

Vertailu

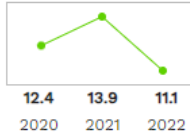
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista (T) (VÄH-A) (VÄH-K) (HYTE-K)

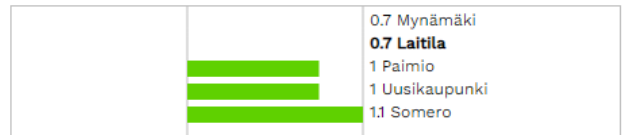
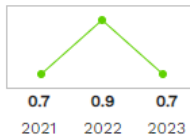
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (T) (HYTE-K)

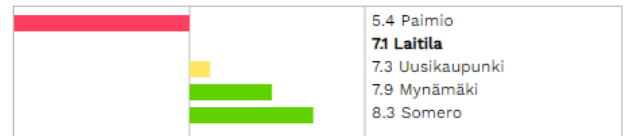
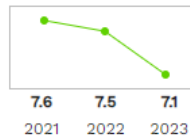
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (T) (HYTE-K)

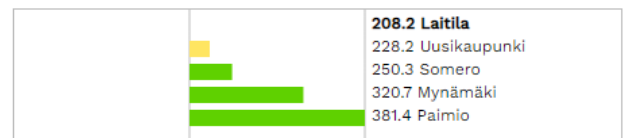
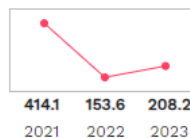
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (T) (HYTE-K) (HYTE-A)

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (T) (HYTE-K)

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä (T) (VÄH-A) (VÄH-K) (HYTE-K)

4 HYVINVOINTKERTOMUKSEN LAATIJAT

- Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja
- Heli Kiertokari-Laitinen, hallintojohtaja
- Susanne Laaksonen, sivistysjohtaja
- Mika Raula, tekninen johtaja
- Marika Silvennoinen, talousjohtaja
- Anna Dauksch, hyvinvointikoordinaattori
- Tuulia Kujanpää, johdon sihteeri - viestintäasiantuntija
- Nestori Mäkelä, sivistystoimen palvelupäällikkö
- Tero Vinterbäck, nuorisopäällikkö
- Taija Jalonen, varhaiskasvatusjohtaja
- Pekka Mäki-Tasku, työpäällikkö
- Tuomas Kankaanpää, Varppeen koulun rehtori
- Jussi Kauranen, musiikkiopiston rehtori
- Satu Sarkoranta, kaupunkisuunnittelija
- Niko Kryssi, vesihuoltopäällikkö
- Tarja Saarela, tietopalvelu- ja työhyvinvointipäällikkö
- Päivi Salminen, kirjastotoimenjohtaja
- Juha Into, Kappelimäen koulun apulaisrehtori
- Emilia Andersson, vapaa-aikapäällikkö
- Lea Törmä, ympäristöpäällikkö
- Tomi Kangas, kansalaisopiston rehtori
- Eila Pappila, työllisyys- ja maahanmuuttopäällikkö
- Piia Allén, kulttuuripäällikkö
- Kimmo Jalonen, Laitilan lukion rehtori
- Eva Nurmi, kiinteistöpäällikkö
- Juha-Matti Päivölä, elinvoimapäällikkö
- Lotta Stenij, Laitilan kyläkoulun rehtori

5 HYVINVOINTIKERTOMUKSEN HYVÄKSYMINEN TOIMIELIMISSÄ

Hyvinvointikertomuksen toteuma 2023 on käsitelty

Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen jaostossa 9.9.2024

Kaupunginhallituksessa

Kaupunginvaltuustossa

Hyvinvointikertomus on ollut kommentoitavana vanhusneuvostossa ja vammaisneuvostossa 2.9.2024